

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-3C/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201351
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3520201351.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v spore žalobcov: 1/ A. B., narodený XX.XX.XXXX, občan SR, bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., 2/ F. D. B., narodený XX.XX.XXXX, občan SR, bytom G. XXXX/X, XXX XX H., 3/ A. B., narodený XX.XX.XXXX, občan SR, bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., všetci traja zastúpení: HADBÁBNY & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Prielohy 1012/1C, 010 07 Žilina, IČO: 47249722, proti žalovaným: 1/ I. J., narodený XX.XX.XXXX, občan SR, bytom K. L. XXXX/X, XXX XX B. D. B. M., zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, advokátom so sídlom Haškova 18, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 37918460, 2/ Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 26, IČO: 31383408, zastúpená SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36853186, o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy a škody takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 2.205,95 EUR titulom škody žalobcovi I/ zastavuje.
- II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 25.000,-EUR titulom nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- III. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 602,72 EUR titulom škody na vozidle do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- IV. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 100,62 EUR titulom inej škody (cestovné počas liečenia) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- V. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 7.000,-EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- VI. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 3/ sumu 20.000,-EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- VII. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta (prevyšujúce nároky žalobcu I/ a 2/).
- VIII. Žalobcovi 1/ súd priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 74%.
- IX. Žalobcovi 2/ súd priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.
- X. Žalobcovi 3/ súd priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1/, 2/, 3/ sa podanou žalobou domáhali, aby súd žalovaných 1/, 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne k povinnosti zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 25.000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy a sumu 4.467,06 EUR titulom škody, žalobcovi 2/ sumu 10.000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy, žalobcovi 3/ sumu 20.000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy a k náhrade trov konania. Žalobcovia uviedli, že žalovaný 1/ dňa 14.12.2018 svojou jazdou osobným motorovým vozidlom zn. L. K., EČV: B., porušil pravidlá cestnej premávky, čím spôsobil v okolí obce E. I. dopravnú nehodu. Žalovaný 1/ narazil do motorového vozidla žalobcu 1/, ktoré žalobca 1/ viedol a v ktorom sa súčasne nachádzala i jeho manželka D. B., narodená XX.XX.XXXX, zomretá XX.XX.XXXX, naposledy bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E.. Manželka žalobcu 1/ zraneniam vzniknutým pri nehode podľahla a dňa XX.XX.XXXX zomrela vo N. B. M. E.. Žalobca 1/ utrpel zranenia závažnejšieho charakteru, ktoré ho značne obmedzili vo vedení riadneho života. Manželka žalobcu 1/ bola súčasne matkou žalobcu 2/ a 3/. Za uvedené konanie žalovaného 1/ bolo voči nemu vedené trestné konanie Okresným riaditeľstvom PZ v E., odborom kriminálnej polície, pod ČVS: C./X-XXX-XX-XXXX, pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1 , ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona. V tomto konaní žalobca 1/ vystupoval v postavení poškodeného. Dňa 22.10.2019 schválil Okresný súd Trenčín dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi žalovaným 1/ a prokurátorom Okresnej prokuratúry v Trenčíne. Touto dohodou žalovaný 1/ uznal vinu za vyššie popísaný skutok, teda sa priznal k spáchaniu prečinu usmrtenia a prečinu ublíženia na zdraví v zmysle príslušných ustanovení Trestného zákona. Žalovaný 1/ sa však dohodou o vine a treste odmietol zaviazat' na úhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca 1/ uplatnil v trestnom konaní. S nárokom na náhradu škody bol žalobca 1/ v celom rozsahu odkázaný na civilný proces. Žalovaný 1/ ako osoba zodpovedná za vznik škody a nemajetkovej ujmy je teda pasívne legitimovanou stranou v predmetnom konaní. Pasívna vecná legitimácia žalovaného 2/ vyplýva z jeho postavenia ako poisťovne, s ktorou mal žalovaný 1/ dojednané poistenie zodpovednosti podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“) v zmysle poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. Protiprávnym a neospravedliteľným konaním žalovaného 1/ došlo k neoprávnenému zásahu a porušeniu práva žalobcov na ochranu osobnosti v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a s poukázaním na § 13 Občianskeho zákonníka im tak bola spôsobená nemajetková ujma spočívajúca v usmrtení manželky žalobcu 1/ a matky žalobcov 2/ a 3/. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na rodinný život a súkromie, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry zahŕňa i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľudskými bytosťami. Žalobcovia uviedli, že žalovaný 1/ je v celom rozsahu zodpovedný za to, že smrťou manželky žalobcu 1/ a matky žalobcov 2/ a 3/ im bola navždy odňatá možnosť a právo viesť s ňou rodinný a súkromný život a ich vzťahy ďalej prehĺbovať. Žalobca 1/ ďalej uviedol, že s nebohú manželkou viedol spoločnú domácnosť vyše XX rokov a spolu vychovali X deti, žalobcu 2/ a 3/. Ich vzťah sa vyznačoval vysokou mierou otvorenosti, harmónie a vzájomného pochopenia a pomoci. Jeho manželka mu bola oporou v každej situácii a všetky radosti i ťažkosti prežívali spoločne. Spoločne sa podieľali na zabezpečovaní bežných potrieb pre domácnosť, pravidelne spolu navštevovali rozličné kultúrne podujatia, či rekreačné pobyty a všetok voľný čas vyplňali spoločnou konverzáciou. Odchodom na dôchodok sa ich vzťahy ešte viac prehĺbili a zintenzívnili. Manželka bola žalobcovi 1/ najlepším priateľom, cez ktorého stratu sa do dnešného dňa nevie preniesť. Súčasne tiež zastávala v rodine nenahraditeľnú funkciu aj pri zabezpečovaní starostlivosti a opatery o spoločného syna, žalobcu 3/, ktorý má dlhoročné problémy so zdravotným stavom, je ťažko zdravotne postihnutý, a u ktorého v dôsledku jeho choroby dňa 26.02.2018 došlo k vzniku invalidity. Žalobca 3/ trpí obojstrannou degeneráciou očnej rohovky, epilepsiou a duševnou zaostalosťou. Miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť je uňho vo výške 60 %. V dôsledku smrti manželky žalobca 1/ zabezpečuje všetku finančnú, zdravotnú aj osobnú starostlivosť o zdravotne ťažko postihnutého syna. Zodpovednosť a povinnosti, ktoré v tejto súvislosti s nebohú manželkou zdieľali spoločne, sú v súčasnosti iba na ňom. Smrťou manželky došlo k intenzívnemu zásahu do práv žalobcu 1/ aj v tomto smere. Stratu matky znáša syn, žalobca 3/, práve z dôvodu odkázanosti na iné osoby ešte o to horšie. Žalobcovia 2/ a 3/ uviedli, že ich mama zohrávala v ich životoch veľmi významnú úlohu. Bol to človek, ktorý sa o nich od detstva staral a pomáhal im ako v osobnej, tak i pracovnej a študijnej sfére. Tá najviac cenená pomoc mamy však nebola v materiálnej podobe, ale v podobe jej dobre mienených rád do života počas ich detstva, dospievania i v dospelosti a v skutočnosti, že mama bola jediným človekom, ktorý sa o nich vždy, bez ohľadu na ich predchádzajúce správanie či názory, staral a zaujímal. V ťažkých situáciách im nikdy

nepovedala nie a vždy to bola práve ona, na koho sa mohli obrátiť s akoukoľvek žiadosťou či prosbou. Žalobca 2/ sa s mamou pravidelne stretával a navštevoval ju vždy, keď to bolo možné. Spoločne zvykli konverzovať o súčasnom dianí vo svete i o problémoch a radoostiach ich životov. Všetky chvíle, ktoré s ňou strávil, ho obohatili po psychickej, vzťahovej a medziľudskej stránke. O žalobcu 3/ sa navyše mama starala a opatrovala ho každý deň a spoločne trávili všetok jeho čas, nakoľko trpí závažnými zdravotnými problémami. Jej stratu preto žalobca 3/ považuje za významný neoprávnený zásah do jeho práv a života. Vzťahy medzi žalobcami a manželkou žalobcu 1/ a matkou žalobcov 2/ a 3/ sa vyznačovali silnými sociálnymi, morálnymi, kultúrnymi a citovými putami vytvorenými v rámci ich dlhoročného súkromného a rodinného života. Spoločne tvorili plne fungujúcu, stabilnú rodinu so značne vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, pričom to bola práve manželka žalobcu 1/ a matka žalobcov 2/ a 3/, ktorá bola hlavným pilierom ich vzájomných vzťahov. Nečakaná smrť najbližšej osoby v žalobcoch vyvolala pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Od smrti manželky žalobcu 1/ a matky žalobcov 2/ a 3/ prežívajú všetci žalobcovia silnú psychickú traumu a smútok zo straty najdôležitejšieho človeka v ich životoch. Túto stratu prekonávajú s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami a je nepravdepodobné, že sa s ňou niekedy úplne vyrovnajú. Protiprávnym konaním žalovaného 1/ došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb medzi žalobcami a manželkou žalobcu 1/ a matkou žalobcov 2/ a 3/, ktoré tvorili základ a rámec ich súkromného života, a tým došlo k intenzívnemu neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život. Ich právo na ochranu osobnosti bolo porušené takým protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadostučinenia nepostačuje na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá ujma. Trauma vzniknutá protiprávnym konaním žalovaného 1/, za ktoré sám uznal vinu a bol mu právoplatne uložený trest v trestnom konaní, je neodstrániteľná. Žalobcovia s ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná vysokou mierou intenzity zásahu do ich práv a doživotným časom trvania nepriaznivého následku si voči žalovaným uplatňujú úhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca 1/ nemajetkovú ujmu z titulu dlhoročného manželského vzťahu a nenávratnej straty milovanej a najbližšej osoby vyčíslil na sumu 25.000,- EUR. Žalobca 3/ nemajetkovú ujmu z titulu zabezpečovania nepretržitej osobnej opatery zo strany matky, ich spoločného citového a rodinného vzťahu a odkázanosti vyčíslil na sumu 20.000,- EUR. Žalobca 2/ nemajetkovú ujmu z titulu straty mamy a ich vzájomného citového vzťahu vyčíslil na sumu 10.000,- EUR. Napriek finančnému odškodneniu je ich psychická ujma a útrapy spôsobené neodvrátiteľnou stratou milovanej osoby konaním žalovaného 1/, neodškodniteľná. Žiadne finančné prostriedky neodčinia vzniknutú ujmu a deštrukciu rodinných a interpersonálnych vzťahov medzi nimi a nebohrou.

2. Žalobca 1/ si súčasne voči žalovaným uplatnil i nárok na náhradu majetkovej škody, ktorá mu v tejto súvislosti vznikla, a to náklady súvisiace s kúpou a inštaláciou náhrobného kameňa na hrob nebohej manželky, a to výške 3.748,02 EUR. Uviedol, že na náklady na vyhotovenie pomníka mu bola zo strany žalovaného 2/ uhradená suma vo výške 663,88 EUR, čo vyplýva z Oznámenia poistného plnenia č. XXXX.XXXX/XXX-X zo dňa 30.05.2019. Vzhľadom na uvedené si týmto voči žalovaným uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody spočívajúcej v nákladoch súvisiacich s kúpou a inštaláciou náhrobného kameňa na hrob nebohej manželky vo výške rozdielu skutočne spôsobenej škody (4.411,90 EUR) a skutočne vyplatenej sumy za predmetnú škodu (663,88 EUR), teda vo výške 3.748,02 EUR. Súčasne si žalobca 1/ uplatnil i nárok na náhradu majetkovej škody vzniknutej na jeho motorovom vozidle vo výške 602,72 EUR. Následkom dopravnej nehody zapríčinennej žalovaným 1/ bolo vozidlo v jeho vlastníctve zn. O. E., rok výroby XXXX, počet najazdených kilometrov v čase dopravnej nehody cca 72.667, úplne znehodnotené a znefunkčnené. Poškodenie vozidla bolo také rozsiahle, že jeho opravu a navrátenie do stavu pred nehodou nebolo možné vykonať. Spôsobená majetková škoda bola vyčíslená z ceny veci v čase jej poškodenia Znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným F. D. I., znalcom v odbore cestná doprava na sumu 1.677,- EUR. Žalobca 1/ ďalej uviedol, že ako vlastník motorového vozidla si následne po dopravnej nehode u žalovaného 2/ uplatnil nárok na náhradu škody na vozidle spôsobenej dopravnou nehodou zavinenou žalovaným 1/. Listom zo dňa 13.03.2019 bol žalovaným 2/ upovedomený, že škodu na vozidle vyčíslili na sumu 1.049,28 EUR, ktorá mu bola vyplatená, čo vyplýva z oznámenia poistného plnenia č. XXXX.XXXX/XXX-X zo dňa 13.03.2019. Žalobca 1/ bol nútený zvyšky vozidla predat' a zabezpečiť ich spracovanie v autorizovanom zariadení. Za predaj zvyškov vozidla dostal sumu 25,- EUR, čo vyplýva z Kúpnej zmluvy, potvrdenia o prevzatí starého vozidla na spracovanie a výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 11.01.2019. Dokopy tak na škodu spôsobenú na jeho motorovom vozidle dostal sumu spolu vo výške 1.074,28 EUR. Vzhľadom na uvedené si voči žalovaným uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody na jeho motorovom vozidle, spôsobenej dopravnou nehodou zavinenou

žalovaným 1/, vo výške rozdielu skutočne spôsobenej škody (1.677,- EUR) a skutočne vyplatenej sumy za predmetnú škodu (1.074,28 EUR), teda vo výške 602,72 EUR.

3. Zároveň si žalobca 1/ uplatnil aj iné náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s dopravnou nehodou. Boli mu spôsobené viaceré zranenia a zdravotné ťažkosti. Žalobca 1/ bol v deň dopravnej nehody 14.12.2018 hospitalizovaný vo N. B. E., klinika úrazovej chirurgie, a to až do 26.12.2018. Z dôvodu pretrvávajúcich zdravotných ťažkostí bol aj po prepustení odkázaný na pomoc inej osoby, a preto sa počas celej liečby nachádzal u syna D. B. v H., odkiaľ dochádzal na traumatologické vyšetrenia do E., a to dňa 02.01.2019 a 17.01.2019. Uvedené skutočnosti preukazuje doložením prepúšťacej správy zo dňa 26.12.2018, lekárskymi správami o traumatologickom vyšetrení zo dňa 02.01.2019 a 17.01.2019. V priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou žalobcovi 1/ vznikla i škoda spočívajúca v nákladoch na cestovné vynaložených počas cesty z E. P. H. dňa 26.12.2018, zo H. P. E. a späť dňa 02.01.2019 a dňa 17.01.2019. Na cesty bolo použité osobné motorové vozidlo značky J., E. C., s kombinovanou spotrebou 5,1 l / km / 100 km. Na určenie výšky vzniknutej škody uviedol vyčíslenie cestovných nákladov. Pre vylúčenie pochybností dodal, že výška paušálnej náhrady (amortizácia vozidla) uvedená vo vyčíslení škody je analogicky určená s poukázaním na § 7 zákona č. 283/2002 Z.z. - cestovné náklady: 26.12.2018 – E. – H. (83 km), 83 km x 0,183 EUR (paušálna náhrada) 15,19 EUR, DPH 20 % 3,04 EUR, 0,051 l/km x 83 km x 1,202 € (PHM vrátane DPH) 5,09 EUR, cestovné náklady spolu 23,32 EUR, cestovné náklady: 02.01.2019 – H. – E. – H. (166 km), 166 km x 0,183 EUR (paušálna náhrada) 30,38 EUR, DPH 20 % 6,08 EUR, 0,051 l/km x 166 km x 1,176 € (PHM vrátane DPH) 9,96 EUR, cestovné náklady spolu 46,42 EUR, cestovné náklady: 17.01.2019 – H. – E. – H. (166 km), 166 km x 0,183 EUR (paušálna náhrada) 30,38 EUR, DPH 20 % 6,08 EUR, 0,051 l/km x 166 km x 1,195 € (PHM vrátane DPH) 10,12 EUR, cestovné náklady spolu 46,58 EUR. Vzhľadom na uvedené si žalobca 1/ voči žalovaným uplatnil i nárok na náhradu inej škody spočívajúcej v úhrade nákladov na cestovné v súvislosti s vykonanými lekárskymi vyšetreniami vo výške 116,32 EUR. Žalobcovia 1/, 2/, 3/ si zároveň uplatnili náhradu trov konania v celom rozsahu spolu s úhradou sumy 139,62 EUR, ktorá bola vynaložená na znalecký posudok Q. XX/XXXX.

4. Žalovaný 2/ sa vyjadril k žalobe podaním zo dňa 28.05.2020, kde poprel všetky skutkové tvrdenia žalobcov, ktoré sa týkajú údajného vzniku peňažných nárokov voči žalovaným, uplatnených v predmetnom konaní. Podľa žalovaného 2/ v prejednávanvej veci nie sú splnené predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, náklady za vyhotovenie pomníka boli žalobcovi v 1/ rade refundované v maximálnej výške zákonného limitu, škoda na motorovom vozidle žalobcu v 1/ rade bola uhradená vo výške zodpovedajúcej všeobecnej hodnote motorového vozidla v čase škodovej udalosti, cestovné náklady žalobcu v 1/ rade vynaložené na prepravu na pravidelné kontroly do N. B. E. nie sú nárokom na náhradu škody v zmysle § 4 ods. 2 a § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoPZP“). Žalovaný 2/ súčasne namietal dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy s tým, že žalobcom nevznikla tak závažná ujma, ktorá by zakladala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný v 2/ rade za žiadnych okolností nepopiera, že strata blízkej osoby predstavuje silnú citovú ujmu v živote každého človeka. Pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú však relevantné iné skutočnosti. V tomto smere sa posudzujú objektívne kritéria, napr. či sú žalobcovia osobami odkázanými na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody a v dôsledku smrti člena rodiny sa ocitli v stave materiálnej núdze. Náhrada nemajetkovej ujmy totiž nemôže slúžiť iba ako kompenzácia za smútok z prekonanej straty blízkeho človeka. Zo žalobnej narácie sa žalovanému 2/ javí, že v osobnej sfére žalobcov (najmä žalobcu v 1/ rade a žalobcu v 2/ rade) nedošlo k takému zásahu, ktorý by odôvodňoval priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Navyše, žalobcovia si uplatňujú nároky vo výške, ktorú sudy priznávajú ako maximálnu sumu pre pozostalých po živiteľovi rodiny či pozostalým maloletého dieťaťa (štandardne sa priznávajú nároky v rozmedzí od 5.000,- EUR do 25.000,- EUR). Uplatnené nároky na náhradu nemajetkovej ujmy preto žalovaný 2/ považoval za neprimerané a namietal ich aj čo do výšky. Žalovaný 2/ pritom poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010. Žalovaný 2/ vyhodnotil ako nedôvodný aj nárok žalobcu 1/ na náhradu škody v sume 3.748,01 EUR z dôvodu, že žalovaný 2/ refundoval žalobcovi 1/ náklady za vyhotovenie pomníka v maximálnej sume podľa § 2 ods. 2 nariadenia č. 87/1995 Z.Z. (663,88 EUR). Navyše podľa predloženej faktúry č. XXXXXXXXXX, vystavenej N. C. – R. C., bola suma 4.411,90 EUR fakturovaná za „dvojhrob“. Náklady v celkovej sume by preto nebolo možné považovať za primerané a nevyhnutné ani v prípade, ak by limit poistného plnenia nebol upravený zákonom. Žalovaný 2/ súčasne namietal aj nárok žalobcu 1/ na zaplatenie sumy 602,72 EUR. Všeobecná hodnota poškodeného motorového vozidla žalobcu v 1/ rade bola v čase škodovej udalosti vo

výške 1.099,28 EUR. Žalobcovi v 1/ rade bolo poskytnuté poistné plnenie v celkovej výške oprávneného a preukázaného nároku v sume 1.049,28 EUR (1.099,28 EUR - 50,- EUR /hodnota zvyškov). Výška skutočnej škody bola stanovená likvidátormi na základe nahlásených údajov o priebehu a rozsahu poistnej udalosti, obhliadky poškodeného vozidla, správy vyšetrovacieho orgánu a ustanovenia § 442 a § 443 OZ. Žalovaný 2/ navrhol na preukázanie svojich tvrdení, aby konajúci súd v súlade s ustanovením § 206 CSP vyžiadal od odborne spôsobilej osoby odborné vyjadrenie. Úlohou odborne spôsobilej osoby bude určiť všeobecnú hodnotu motorového vozidla zn. O. E., EČV: E., ku dňu 14.12.2018. Žalovaný 2/ namietal aj refundáciu nároku na zaplatenie sumy 116,32 EUR (cestovné náklady na lekárske prehliadky) z dôvodu, že z povinného zmluvného poistenia nie je možná predmetná refundácia. Rozsah poistného krytia vymedzuje ustanovenie § 4 ods. 2 a § 4 ods. 3 ZoPZP, pričom ide o taxatívny výpočet nárokov, ktoré je poisťovateľ povinný v prípade škodovej udalosti uhradiť za poisteného. Cestovné náklady na lekárske prehliadky však nemožno subsumovať pod žiaden z nárokov podľa citovaných ustanovení ZoPZP. Žalobca v 1/ rade sa zrejme domnieva, že cestovné náklady na lekárske prehliadky možno stotožniť s nákladmi zdravotnej starostlivosti podľa § 4 ods. 3 ZoPZP. Takýto výklad však neprípustne rozširuje predmet poistného krytia. Nákladmi zdravotnej starostlivosti sú náklady na lieky, hospitalizáciu a liečbu poškodeného. Cestovné výdavky, ktoré žalobcovi v 1/ rade vznikli v súvislosti s cestovaním na pravidelné kontroly do N. B. E., predstavujú iba sekundárny náklad, nejde o výdavky vzniknuté v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 14.12.2018. Cestovné výdavky v sume 116,32 EUR sú preto vylúčené z poistného krytia (a contrario § 4 ods. 2 a § 4 ods. 3 ZoPZP). Žalovaný v 2/ rade navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému v 2/ rade proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Žalovaný 1/ v podaní zo dňa 29.06.2020 uviedol, že považuje predmetnú žalobu za nedôvodnú, taktiež namietal existenciu a výšku uplatňovaných nárokov. Žalovaný 1/, rovnako ako žalovaný 2/, poukázal v prvom rade na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.06.2011, sp. zn. 4 Cdo/232/2010, v ktorom Najvyšší súd SR okrem iného konštatuje, že podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala každá iná fyzická osoba. V tomto štádiu konania žalobcovia 1/ až 3/ podľa názoru žalovaného 1/ nijakým spôsobom objektívne nepreukázali výšku uplatňovaného nároku z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako dôvod uplatnenia nároku uvádzajú zásah do rodinných väzieb, keď nečakaná smrť najbližšej osoby v nich vyvolala pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Uviedli taktiež, že od smrti manželky žalobcu 1/ a matky žalobcov 2/ a 3/ prežívajú silnú psychickú traumu a smútok zo straty najdôležitejšieho človeka v ich životoch. Tvrdenia žalobcov 1/ až 3/ považuje žalovaný 1/ za čisto subjektívne. Pri posudzovaní výšky náhrady nemateriálnej ujmy v peniazoch je povinnosťou súdu diferencovať medzi väzbami každého zo žalobcov vo vzťahu k usmrtenej. Výšku uplatňovaných nárokov však považuje žalovaný 1/, vzhľadom na okolnosti prípadu, za neprimeranú. Pokiaľ usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť podľa názoru žalovaného 1/ aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Žalovaný 1/ pritom poukázal na výklad pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z., kedy treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu. Účelom právnej úpravy prijatej na pôde Európskej únie je to, aby každá škoda bola pokrytá povinným zmluvným poistením. V tejto súvislosti žalovaný 1/ poukázal na Smernicu EP a rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Žalovaný 1/ poukázal aj na rozhodnutie druhej komory Súdneho dvora ES zo dňa 24.10.2013 C-22/12 a s tým súvisiace rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.10.2013 č. k. 6Co/127/2010, v ktorých bolo konštatované, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Žalovaný 1/ mal v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného 2/. Z tohto dôvodu je žalovaný 1/ toho názoru, že povinnosť nahradiť žalovaný nárok z titulu náhrady nemajetkovej ujmy by mala byť uložená žalovanému 2/, a to v plnom rozsahu. Čo sa týka uplatneného nároku z titulu náhrady majetkovej škody je žalovaný 1/ toho názoru, že v predmetnom konaní uplatňovaný nárok z

titulu náhrady majetkovej škody, rovnako ako nárok z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, je predmetom poistného krytia. Náhrada majetkovej škody bola pritom žalobcom 1/ až 3/ v dostačujúcej výške uhradená žalovaným 2/, pričom tu žalovaný 1/ poukazuje na bod III. a IV. vyjadrenia k žalobe žalovaného 2/. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalovaný 1/ navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu voči žalovanému 1/ ako nedôvodnú zamietol.

6. Žalobcovia podali dňa 09.07.2020 na súd repliku k vyjadreniu žalovaného v 2/ rade, kde uviedli, že žalovaný v 2/ rade ich nešťastnú a závažnú situáciu neprímerane a nekorektne zľahčuje tak, aby si účelovo privodil úspech v prejednávanej veci. Z doručeného vyjadrenia žalobcovia usúdili, že žalovaný v 2/ rade absolútne opomína fakt, že konaním žalovaného v rade 1/ došlo k usmrteniu človeka, kedy žiadna morálna ani iná satisfakcia nepostačuje na zmiernenie tak nepriaznivých dôsledkov protiprávneho stavu, akou je nenávratná strata milovaného a pre nich najbližšieho človeka. Predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému v 2/ rade sú z ich pohľadu v celom rozsahu naplnené, a to i s poukazaním na skutočnosť, že povinné zmluvné poistenie pokrýva i náhradu nemajetkovej ujmy pri usmrtení spôsobenom dopravnou nehodou. Zastávajú tiež názor, že uvedené sa obdobne vzťahuje i na škodu uplatnenú žalobcom 1/, ktorá mu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Žalobcovia k argumentácii žalovaného 2/ týkajúcej sa rozhodovania Najvyššieho súdu SR v rámci konania pod sp. zn. 4Cdo/232/2010 upriamujú pozornosť na to, že išlo o úplne odlišnú právnu vec, a to nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zverejnením nepravdivých informácií. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/232/201 zo dňa 29.06.2011 teda vychádza z úplne iného právneho stavu a skutkových okolností. K ďalšej argumentácii žalovaného 2/ žalobcovia uviedli, že pre vznik nároku na nemajetkovú ujmu nie sú smerodajné kritéria ako napr. odkázanosť na výživu či starostlivosť alebo materiálna núdza, ako sa súdu účelovo snaží podsunúť žalovaný v 2/ rade. Ich nárok na úhradu nemajetkovej ujmy odvodzujú od neoprávneného zásahu a porušenia ich práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a s poukazaním na § 13 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia ďalej uviedli, že výšku nemajetkovej ujmy ďalej nie je v žiadnom prípade možné objektivizovať tak, ako to účelovo robí žalovaný v 2/ rade, keď má za to, že súdy „štandardne priznávajú nároky v rozmedzí od 5.000,- EUR do 25.000,- EUR“. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy je v konkrétnom prípade potrebné prihliadať na závažnosť vzniknutej ujmy (nenávratná deštrukcia rodinných vzťahov a strata milovanej a nenahraditeľnej osoby v postavení matky a manželky) a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu ich práv (náhla, nikým neočakávaná dopravná nehoda s následkom smrti blízkej osoby). Navyše podľa žalobcov vyčíslenie štandardnej objektivizovanej výšky nemajetkovej ujmy priznávanej slovenskými súdmi v zmysle vyjadrenia žalovaného v 2/ rade nie je správne. Rozhodovacia činnosť slovenských súdov v obdobných prípadoch sa pohybuje v prípade uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rozmedzí od 30.000,- EUR – 100.000,- EUR. Pre porovnanie žalobcovia uviedli nasledovné rozhodnutia, ktorými bol priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy - Rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18C/276/2008 zo dňa 02.02.2011, ktorým bola pozostalým po zomrelej v dôsledku dopravnej nehody priznaná finančná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 49.790,88 EUR, Rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 24C/239/2013 zo dňa 20.01.2014, ktorým bola pozostalej po zomrelom v dôsledku dopravnej nehody priznaná finančná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- EUR, Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 10C/149/2012 zo dňa 24.11.2015, ktorým bola pozostalým (finančne nezávislým deťom usmrtených rodičov) v dôsledku dopravnej nehody priznaná finančná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- EUR pre každú pozostalú, pričom toto rozhodnutie bolo následne potvrdené i Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/133/2016 zo dňa 15.03.2017 a s tým spojeným Rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/230/2017 zo dňa 28.03.2019, Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/810/2014, ktorým bola pri usmrtení manželky a matky pri dopravnej nehode pozostalému manželovi priznaná finančná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 70.000,- EUR a každému pozostalému dieťaťu vo výške 100.000,- EUR. V súvislosti s nárokom na náhradu škody spočívajúcej v nákladoch na vyhotovenie pomníka nad rámec objektivizovaného limitu žalobca 1/ uviedol zákonné ustanovenia, z ktorých jeho nárok nepochybne vyplýva, a to minimálne vo vzťahu k žalovanému v 1/ rade, konkrétne §§ 415, 420 ods. 1, 427 Občianskeho zákonníka. K vyčísleniu škody na motorovom vozidle žalobca 1/ uviedol, že táto je určená v súlade s § 420 v spojení s §§ 427, 442 a 443 Občianskeho zákonníka. Pre objektívne vyčíslenie tejto škody dal preto na vlastné náklady vyhotoviť znalecký posudok vypracovaný znalcom v odbore „Doprava cestná“. Predmetný znalecký posudok objektívne a odborným spôsobom stanovil hodnotu motorového vozidla v čase jeho poškodenia, t.j. ku dňu 14.12.2018, sumou 1.677,- EUR. Žalobca 1/ spochybnil všeobecnú hodnotu vozidla vo výške 1.099,28 EUR podľa tvrdení žalovaného v 2/ rade, nakoľko vychádza z vyčíslenia vykonaného likvidátorom, pričom ide o osobu,

ktorá nemá zákonom požadovanú odbornú spôsobilosť, nie je splnomocnená štátom na vykonávanie tejto odbornej činnosti a tiež nie je zapísaná v zozname znalcov. Na toto vyčíslenie údajnej hodnoty motorového vozidla v čase spáchania dopravnej nehody preto nie je možné v žiadnom prípade prihladať. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na úhradu cestovných nákladov žalobca 1/ uviedol, že lekárske ošetrenie a vyšetrenie v E. bol nútený sa zúčastniť výlučne z dôvodov zranení, ktoré mu boli spôsobené dopravnou nehodou zavinenou žalovaným v 1/ rade. Je teda nepochybné, že účasť na lekárske ošetrovaniach bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného v 1/ rade. Lekárske ošetrenia a vyšetrenia boli vykonávané v záujme žalobcovho zdravia a života, pretože dopravnou nehodou utrpel značné poranenia, ktoré založili jeho nárok na úhradu náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.339,- EUR. Žalobca 1/ má za to, že cestovné náklady spadajú pod rozsah poistného krytia v zmysle § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení a žalovaný v 2/ rade má byť spoločne popri žalovanom 1/, ktorý za túto škodu zodpovedá i v zmysle ustanovení o zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka, zaviazaný na ich úhradu.

7. Žalobcovia podali dňa 28.07.2020 na súd repliku k vyjadreniu žalovaného v 1/ rade, kde uviedli, že sa v celom rozsahu pridriavajú podanej žaloby a právnej a skutkovej argumentácie obsiahnutej v ich replike k vyjadreniu žalovaného v 2/ rade, pričom doplnili, že náhrada nemajetkovej ujmy poskytuje najúčinnjšiu občianskoprávnú ochranu osobnosti fyzickej osoby, ktorú si vzhľadom na závažnosť vzniknutého následku nepochybne zaslúžia. Smrť ako absolútna strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom objektívne spôsobuje ťažké psychické rozporenie. K argumentácii žalovaného 1/ žalobcovia uviedli, že diferenciácia výšky nemajetkovej ujmy je v plnej miere zahrnutá vo výškach jednotlivých žalovaných istín. Každý zo žalobcov si voči žalovaným uplatňuje takú výšku nemajetkovej ujmy, o ktorej sú presvedčení, že im vzhľadom na ten ktorý rodinný vzťah so zosnulou prináleží. K pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 2/, žalobcovia uviedli, že táto je podľa ich názoru v prebiehajúcom súdnom konaní jednoznačne daná, a to najmä s poukázaním na závery plynúce z viacerých súdnych rozhodnutí, napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017. S poukázaním na uvedené povinnosť nahradiť žalovanú istinu by mala byť uložená ako žalovanému v 1/ rade, tak i žalovanému v 2/ rade v zmysle petitu uvedeného v žalobe, a to spoločne a nerozdielne.

8. V duplike žalovaný v 2/ rade zo dňa 07.08.2020 opätovne uviedol, že nesúhlasí s tvrdením, že uplatnený nárok má byť posudzovaný výlučne ako kompenzácia za smútok z prekonanej straty blízkej osoby. Pri skúmaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú súdy povinné zohľadniť aj objektívne kritériá a skúmať, aký dopad mala strata blízkej osoby na život poškodených, tzn. posudzuje sa aj to, či boli poškodení odkázaní na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody. Súčasne sa žalovaný 2/ pridriava svojej argumentácii ohľadne použitia aplikácie záverov Najvyššieho súdu SR vyslovených v Uznesení zo dňa 29. júna 2011 sp. zn. 4 Cdo 232/2010. „Všetky závery týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy vo všeobecnosti sa môžu použiť aj v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pri strate príbuzných, pri dopravných nehodách alebo v dôsledku nesprávne vykonaného zdravotníckeho úkonu.“ (J., D. a spol. Občiansky zákonník I. 2 vydání. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2019, s. 83). Preto žalovaný 2/ zastáva názor, že súd musí vždy posudzovať závažnosť vzniknutej ujmy a podľa toho rozhodnúť o výške materiálnej satisfakcie. Žalovaný 2/ považuje uplatnený nárok na zaplatenie sumy 3.748,02 EUR v celom rozsahu za nedôvodný. Náklady na vyhotovenie pomníka boli žalobcom refundované v celom oprávnenom a možnom rozsahu (663,88 EUR) v zmysle § 2 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. K náhrade vecnej škody – škody na motorovom vozidle žalobcu 1/ ako aj k náhrade vecnej škody – cestovné náklady na lekárske prehliadky, žalovaný 2/ zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii.

9. V duplike žalovaný v 1/ rade zo dňa 13.08.2020 uviedol, že zotráva v plnom rozsahu na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 29.06.2020. Naďalej považuje výšku požadovaných nárokov za neprímeranú. Žalovaný 1/ naďalej namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu a zotrval na názore, že nároky uplatňované žalobcami sú predmetom poistného krytia a navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu voči žalovanému 1/ zamietol.

10. Žalovaný 1/ vo vyjadrení zo dňa 21.10.2021 uviedol, že zotráva na svojich doterajších vyjadreniach a podaniach. Na pojednávaní navrhol v rámci dokazovania oboznámiť Zmluvu o povinnom zmluvnom poistení vozidla, ktorým bola škodová udalosť spôsobená, ako aj listiny týkajúce sa nahlásenia a likvidácie poistnej udalosti.

11. Na pojednávaní konanom dňa 31.03.2022 žalobcovia uviedli, že zotrávajú na písomne podanej žalobe a vyjadreniach. Žalobca 1/ vypovedal, že so ženou žili vyše XX rokov, mali P. synov, starší syn mal odmalička zdravotné problémy. Ich manželstvo bolo harmonické, vypomáhali si pri všetkých bežných povinnostiach. Manželka bola jeho rozhodujúcou oporou a hlavne sa starala o ich staršieho syna. Po nehode bol v nemocnici nevládný a tam sa dozvedel, že manželku už pochovali. Všetky starosti a hlavne starostlivosť o staršieho syna spadli naňho. Je preňho ťažké sa s tým vysporiadať. Keby nebolo tej havárie, mohli spolu ešte nažívať v harmónii. Obaja boli na dôchodku. Bývali v jednej domácnosti, starší syn býval s nimi. Manželka sa starala hlavne o varenie, o domácnosť a o staršieho syna. Ak bolo potrebné s ním ísť napr. do S. na vyšetrenie, tak chodil s nimi. Boli tam niekoľkokrát. Žalobca 1/ sa staral o to, aby domácnosť fungovala, keď bolo treba urobiť nejaké drobné opravy, aby bolo za čo kúpiť stravu. Niekedy robil nákupy sám, keďže za nákupom dochádzali do mesta, niekedy nakupovali aj spoločne. Staršiemu synovi bolo potrebné povysvetľovať niektoré veci, keďže trochu ťažšie chápal, viackrát mal epileptické záchvaty, zle vidí a doma býva celý deň. Starší syn sa dokázal postarať o svoju hygienu, obliecť sa, s týmto nebol problém. Manželka chodila so synom ku všetkým lekárom. V S. boli asi 3-4 krát. Robili mu zbrusovanie rohovky. Nespomína si na nejakú inú starostlivosť o neho. S varením je to problém, nakoľko syn, ani on, to veľmi nevedia. Takže sa dostali do situácie, že im nemal kto navariť. Podobne je to s opratím. Majú problém s triedením prádla, ale nejakú to spustia. Mladší syn býva v H.. Do H. za mladším synom chodievali raz za 2-3 mesiace, majú tam vnúčatá. Chodili za nimi i za rodinou. Keď nešli k nim, tak po 2-3 mesiacoch syn dobehol pozrieť ich, prípadne doviezol vnúčence. Chodili na návštevu. Netrávili u nich napr. prázdniny, boli malé. Trápne bolo, keď sa vnuk spýtal, kde leží starká. Pokiaľ ide o majetkovú ujmu, bol žalobca 1/ nútený dať manželke spraviť pomník, vyplynulo to z tej situácie. Pokiaľ ide o auto, bolo pojazdné, udržiavané, cena na trhu sa pohybovala nad 2.000,- EUR. Žalobca 1/ však dostal vyplatenú len polovičnú hodnotu. V tomto smere dali urobiť aj odhad. Pokiaľ ide o náklady na cestovné, bol nevládný, prakticky 2 mesiace po autohavárii, bol preto u svojho mladšieho syna, tam ho opatrovali a nevie si predstaviť, ako inak by bol chodil na kontroly do nemocnice, ak nie autom. Mohla sa zavolať sanitka, ale to by bolo ešte drahšie. V tom čase bol u mladšieho syna aj starší syn, lebo nemohol zostať sám. Manželka poberala len starobný dôchodok. Nechodili pracovať. K položenej otázke žalobca 1/ uviedol, že jeho manželka sa stretávala s jeho sestrou občas, s jej dvoma sestrami, chodila do ženského klubu v E.. Ako sa dopyčul, smútili za ňou, hovorili, že sa to nemalo stať, že bola dobrá osoba. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, tak si myslí, že ide o primeranú náhradu za tie stresy, ktoré prežíval, a za tie starosti, ktoré mal a má o chorého syna. Peniaze však nenahradia jeho manželku. K ďalšej otázke žalobca 1/ uviedol, že po nehode to bolo preňho ťažké, musel sa so situáciou vyrovnáť a chvála Bohu nepotreboval k tomu nijakého psychológa. K otázkam ohľadom staršieho syna žalobca 1/ uviedol, že manželka chodila so starším synom k lekárovi možno dvakrát do mesiaca. Staršieho syna bolieva hlava, býva mu zle od žalúdka, vtedy leží. Bežné činnosti, ako je umytie, oblečenie, to zvláda, ale nie že by navaril. Žalobca 1/ si myslí, že starší syn by si sám sebe pripravil jedlo pokiaľ ide o raňajky, vie si natrieť chlieb, uvariť čaj, obedy, teda polievky a ostatné jedlo, varí on.

12. Žalobca 2/ na pojednávaní vypovedal, že tesne pred nehodou išiel na služobnú cestu do Prahy a volal rodičom, či by mohli prísť k deťom, pomôcť manželke a oni aj dorazili. Deň pred nehodou bola mama na vianočnom večierku jeho syna a potom sa stalo niečo takéto hrozné. S mamou si každé 2-3 dni volávali o tom, čo je nové, ako sa majú deti. Keďže dcéra ma kinetózu, tak do E. chodievali raz za čas. Deti majú teraz 4 a 6 rokov. Rodičia bývajú v dvojizbovom byte, kde žijú ešte s bratom, takže ani to prespávanie nebolo jednoduché. Rodičia im vždy dali svoju manželskú posteľ, kde bola manželka s deťmi a on spal na zemi. Navštevovali sa tak na striedačku, raz prišli rodičia k nim, raz prišli oni k rodičom. Bývalo to tak raz za mesiac. Mama bola takým koordinátorom, mentorom domácnosti, kým žila. Vedela aj lepšie komunikovať s jeho bratom, ktorý je napríklad vyberavý v niektorých jedlách, tak mu uvarila 2-3. Fungovalo to tak, ako popísal otec. Mama varila, upratovala. S otcom chodievali spolu na nákupy, ona s bratom k lekárovi. Vzťah otca a mamy bol výborný. Taktiež jeho vzťah k mame. Nepamätá si, že by mali medzi sebou nejakú hádku. Preňho sa smrťou mamy zmenilo všetko. Aj pokiaľ ide o výpomoc, aj ten vzťah s vnúčatami je u ženy taký bezprostrednejší. Hneď ako otca prepustili z nemocnice, išiel k nim, bol u nich asi 2-3 mesiace. Ležal na gauči, bol v podstate nemohúci. Moc sa nehýbal, pomáhal mu do sprchy. V E. boli možno 3-4 krát na kontrole, potom chodil na kontroly k svojej obvodnej lekárke. Do E. vozil otca svojím vozidlom. Nijako neriešili vynakladanie nákladov. Susedy mávajú vždy stretnutie pred Vianocami, kde si spomínajú aj na mamu. On im tam vždy pošle nejakú fľašu. Brat má problém so zrakom, má veľký tras rúk. Nikdy nebol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Nikdy nebol dôvod na to, aby sa to riešilo. Brat ráno vstane, uvarí si kávu, niečo zje.

Všetko je istým spôsobom spomalené. Dôležitú úlohu tam hrala mama, tá mu vždy niečo dovysvetľovala, keďže ťažšie chápe, komunikovala s lekármi. S bratom sa o smrti mamy rozprávali, vlastne hneď po tej udalosti. Ťažko to znášal aj na pohrebe mamy. Hneď po smrti mamy išiel brat k nemu, potom boli u nich spolu aj s otcom. Keď sa stala nehoda, telefonoval s bratom a povedal mu, že sa stala nehoda, ale nehovoril nič konkrétne a na druhý deň išiel pre brata. K položenej otázke, žalobca 2/ uviedol, že nevie, či sa dá vôbec určiť hodnota života. Čítal článok, niečo zo zdravotnej politiky, že cena života je 2,8 milióna EUR, ale podľa neho to ťažko určiť. Hodnotu 10.000,- EUR si stanovil na základe nejakých súdov, ktoré boli. Najväčšia strata to bola pre brata a otca. Tým, že on bol v H., tak otec aj brat s mamou trávili najviac času. K ďalšej otázke, žalobca 2/ uviedol, že je preňho ťažké povedať, kedy a ako často potreboval od rodičov pomôcť s deťmi. Bolo to vždy, keď išiel napr. na služobnú cestu, nakoľko deti mali v tom čase 1 a 3 roky. Pokiaľ ide o prípadné vyhľadanie nejakej psychologickkej pomoci, oni traja sú viac menej introverti a keby aj pomoc potrebovali, tak ju nevyhľadajú. Žalobca 2/ ďalej uviedol, že v spoločnej domácnosti nežije asi 15 rokov od skončenia vysokej školy. Keď deti mali nejaký sviatok, mama aj s otcom im prispeli nejakým finančným obnosom. Pravidelne finančne si však nevypomáhali.

13. Žalobca 3/ na pojednávaní vypovedal, že mama bola preňho všetkým, všetko mu dávala, chodila s ním po lekároch, bola človekom, ktorý sa o neho vždy staral už od detstva. Zahŕňala ho materinskou láskou, nič mu neodoprela. Vždy sa oňho starala. Žil s ňou po celý život. Trpí závažnými chorobami, má epilepsiu, dobre nevidí, má vyhladzovanie rohovky. Dost' ho to zobralo, keď zomrela. Otec doma teraz varí, perie, chodí na nákupy. On pomáha ako vládze, nemôže robiť ťažkú robotu, potom si musí brať tabletku a leží. Mama robila preňho všetko, čo sa dalo. Mama bola taký neutrál, pomáhala jemu aj otcovi. Vedela to v domácnosti tak rozveseliť. Život bol taký pestrý. Preňho je mama veľká strata, je to nevyčísliteľná hodnota. Aj tak sa to nikdy nezmení. Žalobca 3/ odpovedal na položenú otázku s tým, že má vyštudované stredné odborné učilište, stolárstvo. Tejto práci sa po skončení školy nevenoval, lebo ho nikde nechceli zobrať, kvôli epilepsii. Mal nejaké chvíľkové práce a potom bol chvíľku na úrade v E.. Teraz je na polovičnom invalidnom dôchodku. Približne naposledy pracoval asi v roku 2017, presne nevie. Poberá invalidný dôchodok vo výške 127,40 EUR. Dôchodok má priznaný od roku 2019. Dôchodok má preto, že nevidí a že má epilepsiu. Otcovi dáva na stravu 50,- EUR. Mame dával celý dôchodok a ona mu z toho všetko kupovala. Keď mama žila, on bral vtedy sociálne dávky vo výške 60,- EUR, to jej celé dal, a ona mu z toho všetko zabezpečovala, aj lieky aj oblečenie, aj všetko. K výpovedi žalobcu 3/, žalobca 2/ dodal, že jeho brat dostal invalidný dôchodok až po smrti mamy, dovtedy bral sociálne dávky. Predtým bol brat vždy na úrade práce a tam robil nejaké verejnoprospešné práce, napr. hrabanie. Prácu stolára nikdy nevykonával.

14. Právny zástupca žalobcov záverom uviedol, že výška požadovanej nemajetkovej ujmy je primeraná, a to s poukazom na iné rozhodnutia, ktoré súdu predložili. Pokiaľ ide o liečebné náklady, teda cestovné, z výsluchu žalobcov vyplýva, že tieto náklady boli nevyhnutné, žalobca 1/ sa nemohol starať sám o seba, preto býval u žalobcu 2/ a odtiaľ chodili na kontroly. Preto boli tieto náklady nevyhnutné. Pokiaľ ide o spomínaný dvojhrob, tu žalobca 1/ zobrať späť žalobu v časti týkajúcej sa sumy 2.205,95 EUR, čo je polovica nákladov na hrob a v tomto smere si už žalobca 1/ neuplatňuje titulom škody sumu 4.467,06 EUR, ale iba sumu 2.261,11 EUR. So späťvzatím žaloby v tejto časti žalovaní 1/ a 2/ vyjadrili súhlas.

15. Žalovaný 1/ prostredníctvom právneho zástupcu vypovedal, že sa pridriavajú svojich vyjadrení a konštatujú aj to, aké boli väzby medzi žalobcami a nebohú a zastávajú názor, že požadovaná výška nemajetkovej ujmy nie je primeraná. V tomto smere poukázali na rozsudok NS SR zo dňa 27.06.2019 sp. zn. 2Cdo 235/2018, kde náhrada v obdobnom prípade bola v dosť nižšom rozsahu. Aj pokiaľ ide o majetkovú škodu, zotrávajú na svojich vyjadreniach.

16. Žalovaný 2/ prostredníctvom právneho zástupcu vypovedal, že rovnako považujú nemajetkovú ujmu za neprimeranú. Najmä pokiaľ ide o žalobcu 2/, ten dlhodobo nežije so svojimi rodičmi. Poukázal na Rozsudok KS Trnava sp. zn. 25Co/214/2016, kde bol práve posudzovaný nárok plnoletej osoby, ktorá nežila v spoločnej domácnosti s rodičmi. Je tam riešená aj otázka otca a ďalej plnoletej osoby, ktorá žila v spoločnej domácnosti.

17. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov, Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.10.2019 sp. zn. 3T/121/2019, potvrdením o poistení vozidla, Prepúšťacou správou z N. B. E., Kúpnu zmluvou zo dňa 11.01.2019, Znaleckým posudkom č. XX/XXXX K. Q. XX/XXXX, Odborným posudkom

o invalidite zo dňa 11.02.2019, listom žalovaného 2/ zo dňa 13.03.2019, zo dňa 09.04.2019, 30.05.2019, faktúrou č. XXXXXXXXXX a vylúčením strán.

18. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.10.2019 sp. zn. 3T/121/2019 bola schválená dohoda o vine a treste uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín s obvineným I. J. (žalovaným 2/), podľa ktorej obvinený uznáva vinu za spáchaný skutok, že:

-dňa 14.12.2018 v čase približne o 15:20 hod. viedol osobné motorové vozidlom zn. L. K., EČV:B., po ceste F. v k.ú. obce E. I., pričom počas odbočovania doľava smerom do E. nedal prednosť v jazde vodičovi A. B., ktorý viedol svoje vozidlo zn. O. E., EČV: E. XXX K., po ceste F. od E. P. S. B. S., následkom čoho došlo ku kolízii vozidla obvineného s vozidlom vodiča A. B., pri dopravnej nehode utrpel A. B. roztrhnutie závesov tenkého čreva, odlúčenie kože od podkožia brušnej steny vpravo, zlomeninu IV.- VII. rebra vpravo, zmliaždenie paže vľavo a odreninu kolena a predkolenia vpravo, v dôsledku týchto zranení bol hospitalizovaný v nemocnici v trvaní 12 dní, počas ktorých bol závažne obmedzený vo všetkých oblastiach, ako v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím, v oblasti komunikácie, v oblasti mobility a v oblasti nevyhnutých životných hygienických a stravovacích úkonov a bol odkázaný na pomoc ošetrovateľského personálu, po prepustení do ambulantnej starostlivosti bol obmedzený vo vykonávaní bežných životných činností, a to najmä v mobilite, celkovej hygiene, príprave a zaobstaraní si stravy a čiastočne bol odkázaný na pomoc inej osoby v trvaní 14 dní, pri dopravnej nehode utrpela spolujazdkyňa z vozidla zn. O. E., EČV: E., D. B. traumatický a hemoragický šok v dôsledku závažných poranení viacerých orgánových systémov a viacerých anatomických častí tela, na následky ktorých v nemocnici zomrela, a obvinený svojím konaním porušil ustanovenie § 20 odsek 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tým, že nedal prednosť v jazde vozidlu, ktoré viedol A. B., ktorý prichádzal po hlavnej ceste, teda

- inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona,

- inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, čím spáchal

-prečin usmrtenia podľa § 149 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona,

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona.

Za uvedené trestné činy bol žalovanému I/ uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výške 3 roky, so skúšobnou dobou tri roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v určenej skúšobnej dobe. Bola mu tiež uložená povinnosť osobne sa ospravedlniť poškodenému A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E.. Zároveň bol žalovanému 1/ uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidla každého druhu v trvaní 4 (štyri) roky. Podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku boli poškodení – žalobca I/ a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., pobočka Nitra, Mostná 58, Nitra, odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Tento Rozsudok nadobudol právoplatnosť 22.10.2019.

19. Podľa Potvrdenia bolo vozidlo L. K., ev. č. B., ku dňu dopravnej nehody poistené u žalovaného 2/. Zo strany žalovaného 2/ bola súdu predložená Poistná zmluva k povinnému zmluvnému poisteniu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uzatvorená medzi žalovaným I/ ako poistníkom a žalovaným 2/ ako poisťovateľom.

20. Žalobca I/ predložil súdu Prepúšťaciu správu z N. E., podľa ktorej bol v dôsledku dopravnej nehody hospitalizovaný od 14.12.2018 do 26.12.2018. Bolo mu doporučené hlásiť sa u obvodného lekára do 3 dní a kontroly o týždeň, eventuálne USG abdomenu a vybratie stehov. Bolo mu vykonané psychiatrické konziliárne vyšetrenie z dôvodu stresujúcich životných udalostí postihujúcich rodinu a domácnosť. V čase vyšetrenia bol žalobca I/ bez hlbšej depresívnej symptomatológie. Žalobca ďalej súdu predložil lekárske správy z traumatológie vo N. E. zo dňa 02.01.2019 (doporučená kontrola o dva týždne), zo dňa 17.01.2019 (doporučená kontrola rtg o mesiac v spádovej chirurgii).

21. Na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 11.01.2019 žalobca I/ ako predávajúci predal vozidlo D., E. O., ktoré bolo poškodené pri dopravnej nehode, kupujúcemu ŽP EKO QELET, a.s. Tejto firme bolo vozidlo odovzdané na spracovanie za cenu 25,-EUR, o čom svedčí výdavkový doklad XXXX-XXX-XXX-XXXXX.

22. Zo Znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom v odbore Doprava cestná F. D. I. vyplýva, že všeobecná hodnota vozidla O. E. X.X O. M., T. Q. E., je ku dňu 14.12.2018 vrátane DPH 1.677,-EUR.

23. Vzhľadom na námietky žalovaného 2/ k hodnote poškodeného vozidla bol v priebehu konania vypracovaný Znalecký posudok č. XX/XXXX znalkyňou z odboru cestná doprava, odvetvie odhad hodnoty cestných vozidiel F. T. K.. Znaleckým posudkom ustálila všeobecnú hodnotu vozidla O. E. X.X O. M., ev. č. E., na sumu 1.677,-EUR vrátane DPH. Vyjadrila sa aj k otázke vplyvu parkovania vozidla v garáži na hodnotu vozidla. Uviedla, že vplyv celoročného pravidelného parkovania vozidla v uzatvorenej garáži je možné posúdiť len osobnou obhliadkou a porovnaním so stavom úmerným veku a počtu najazdených kilometrov. Z technického hľadiska je prijateľné, že táto skutočnosť nemá výrazný vplyv na výpočet – odhad všeobecnej hodnoty vozidla. Počet najazdených kilometrov je vo výpočte všeobecnej hodnoty vozidla vyjadrený v základnej amortizácii vozidla, teda je zohľadnený vo výpočte. Znalčka sa vyjadrila aj k určenej hodnote vozidla žalovaným 2/. Uviedla, že v správe žalovaného 2/ sa uvádzal počet najazdených kilometrov 122577, avšak bez uvedenia zdroja. Posledný záznam bol ku dňu 05.02.2018, a to 68.488 km, pričom priemerný počet kilometrov od prvého prihlásenia do 05.02.2018 bol 4074, teda určená hodnota najazdených kilometrov k 14.12.2018 vo výške 122577 určená žalovaným 2/ je z technického hľadiska neprijateľná. Pri východiskovej hodnote vozidla bol uvedený zdroj, ale nebol uvedený rok predaja a výbava Authentique tiež nebola preskúmateľná, preto hodnota uvedená vo výpočte žalovaného 2/ je z technického hľadiska neprijateľná. Koeficient predajnosti vozidla bol vypočítaný žalovaným 2/ na základe neporovnateľných vzoriek vozidiel s predmetným vozidlom, nakoľko počet najazdených kilometrov bol minimálne dvojnásobný až trojnásobný, pričom s poškodeným vozidlom mohlo byť najazdených cca 72.667 km.

24. Žalobca 3/ bol na základe Odborného posudku o invalidite zo dňa 11.02.2019 uznaný invalidným pre Salzmannovu nodulárnu degeneráciu rohovky a ďalšie ochorenie, jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 60%. Dátum vzniku invalidity bol určený na deň 26.02.2018. Z Posudku vyplýva, že žalobca 2/ je viac rokov sledovaný očným lekárom pre degeneráciu rohovky obojstranne, viac vľavo. V marci 2018 bolo realizované vyhladenie rohovky vľavo rotačnou brúskou. Na ľavé oko vidí horšie. Vízus vľavo je po operácii bez zlepšenia. Je tiež liečený neurológom pre epilepsiu typu grand mal, asi 2 roky je bez záchvatov. V minulosti bol sledovaný pre ulceróznu kolitídu, aktuálne je v klude. Bol tiež vyšetrený psychológom so záverom intelektu v pásme duševnej zaostalosti.

25. Listom zo dňa 13.03.2019 oznámil žalovaný 2/ žalobcovi 1/, že vybavil poistnú udalosť, pri ktorej došlo k poškodeniu jeho motorového vozidla a škodu vo výške 1.049,28 EUR poukazuje na jeho adresu. Výška skutočnej škody bola stanovená na základe nahlásených údajov o priebehu a rozsahu poistnej udalosti, obhliadky poškodených vecí, správy vyšetrovacích orgánov, predložených dokladov o výške spôsobenej škody, § 442 a § 443 Občianskeho zákonníka. Všeobecná hodnota vozidla bola určená vo výške 1.099,28 EUR, hodnota zvyškov 50,-EUR, výška skutočnej škody tak bola 1.049,28 EUR.

26. Listom zo dňa 09.04.2019 oznámil žalovaný 2/ žalobcovi 1/, že uznáva a poukazuje žalobcovi 1/ bolestné vo výške 3.339,-EUR (175 bodov) a úhradu za vypracovanie posudku 70,-EUR. K tomu bol predložený Lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia.

27. Listom zo dňa 30.05.2019 oznámil žalovaný 2/, že poukazuje na účet žalobcu 1/ sumu 663,88 EUR ako úhradu za náklady na vyhotovenie pomníka.

28. Žalobcovia predložili ako dôkaz Faktúru č. XXXXXXXXXX na sumu 4.411,90 EUR za vyhotovenie dvojhrabu Aurora Finska. Faktúra bola splatná 24.05.2019.

29. A/ náhrada nemajetkovej ujmy

30. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

31. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov

a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

33. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

34. Podľa § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom. Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Všetci traja žalobcovia sa domáhajú priznania nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou manželky žalobcu 1/ a matky žalobcov 2/ a 3/. Medzi stranami nebolo sporné, že v dôsledku nedbanlivostného konania žalovaného 1/ v rámci prevádzky ním riadeného vozidla došlo k jej smrti, za čo bol žalovaný 1/ odsúdený horeuvedeným Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.10.2019 sp. zn. 3T/121/2019. Žalobcovia v konaní preukázali aktívnu legitimáciu. Ustanovenie § 15 Občianskeho zákonníka zabezpečuje aj posmrtnú ochranu osobnosti človeka jeho príbuznými, nakoľko po smrti fyzickej osoby patrí právo na uplatnenie ochrany osobnosti zomretej fyzickej osoby manželovi a deťom, prípadne ak ich niet, rodičom. V prejednávanej veci si právo na ochranu osobnosti uplatňujú manžel – žalobca 1/, a deti – žalobcovia 2/ a 3/, zomretej. Ide o najbližších príbuzných. Obsah práva na ochranu osobnosti je zhodný s obsahom práva, ktoré patrilo zomretej. V zmysle ustálenej judikatúry možnosť priznať náhradu nemateriálnej ujmy v peniazoch aj pozostalým možno vyvodiť aj zo všeobecnej zásady platnej v demokratických právnych štátoch, v zmysle ktorej je nemravné akokoľvek ujmu neodškodniť. Žalobcovia preukázali, že došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv, nakoľko došlo k zásahu do ich rodinného života, ktorý zahrňuje okrem iného aj udržiavanie vzťahov medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného a rodinného života. Každá fyzická osoba má právo vytvárať si a rozvíjať vzťahy so svojimi blízkymi príbuznými. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym pevným sociálnym, morálnym, citovým väzbám predstavovať natoľko vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvoj osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma, ktorá znižuje jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti. Smrť fyzickej osoby – manželky, matky, v dôsledku zavineného protiprávneho konania predstavuje následok trvalý, neodstrániteľný a nenapraviteľný. Pre pozostalých predstavuje smrť ich blízkej osoby trvalý nereparovateľný ujmu a vážny zásah do ich života, do ich práva na ochranu osobnosti a do práva na život. Pokiaľ ide o výšku tejto nemajetkovej ujmy, je potrebné prihliadať na závažnosť ujmy, ktorá spočívala v smrti manželky a matky pre žalobcov, a to jednotlivo. Výška nemajetkovej ujmy je len ťažko určiteľná, i keď existujú akési pokusy o stanovenie hodnoty ľudského života. Objektívne však je len ťažko možné určiť, čo znamená strata blízkeho človeka pre pozostalého. Stanoviť preto všeobecne aplikovateľné kritériá na určenie výšky peňažnej náhrady

v prípade smrti blízkej osoby ako následku protiprávneho konania škodcu nie je objektívne možné. Človek nie je tovar, jeho hodnota je pre každého z nás iná a v zásade ani priznanie nemajetkovej ujmy neodstráni ťažkú citovú ujmu človeka, ktorý prišiel o blízku osobu. Pri usmrtení blízkej osoby tak nemajetková ujma predstavuje iba peňažnú náhradu, ktorá by mala aspoň čiastočne vyvažovať utrpenie pozostalých. Takáto náhrada má byť preto adekvátne a stanovená podľa zásad slušnosti, pričom sa musia zvážiť dopady takto spôsobenej ujmy na osobnostnú sféru pozostalého. Z hľadiska jednotlivých kritérií pre poskytnutie náhrady je potrebné skúmať okolnosti na strane poškodeného, ktoré spočívajú a/ v intenzite vzťahu žalobcu so zomrelým, b/ veku zomretého a pozostalých, c/ v otázke hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d/ prípadne poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty blízkeho človeka je vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, veľakrát prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri zohľadnení veku zomrelého sa rozlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jeho vnúčatami. Okolnosti na strane osoby zodpovednej sú a/ postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a iné), b/ dopad udalostí do duševnej sféry pôvodcu, c/ jeho majetkové pomery, d/ miera zavinení, resp. miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Je celkom zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom aj to, aby jej výška odrážala všeobecné zdieľané predstavy o spravodlivosti. Preto je nutné použiť aj princíp proporcionality s tým, že súdy porovnávajú čiastky náhrady prisúdené v iných prípadoch, a to nielen v obdobných, ale aj v ďalších, v ktorých sa jednalo o zásah do iných osobnostných práv. Napríklad Rozsudkom Okresného súdu Trnava v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Trnava č.k. 24Co/368/2015-311 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,- eur za smrť manželky žalobcu v dôsledku protiprávneho úkonu zodpovedného subjektu spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 7C/256/2011 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/264/2013-223 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť otca maloletého dieťaťa vo výške 23.000,- EUR, manželke zomretého vo výške 20.000,- EUR a rodičom zomretého každému po 10.000,- EUR, pričom pôvodcom zásahu bola fyzická osoba z dôvodu porušenia pravidiel cestnej premávky. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 7C/276/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 5Co/315/2012 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcom po 10.000,- EUR v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode z nebanlivostného trestného činu. Súd sa preto zameril na to, aký bol vzájomný vzťah žalobcov a zomrelej, od čoho následne možno odvodiť orientačne spôsobenú ujmu.

36. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu, niet pochybností o tom, že žalovaný 1/ bol osobou, ktorá sa dopustila protiprávneho konania, v dôsledku ktorého došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov 1 až 3. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 2/, táto otázka bola riešená v aplikačnej praxi opakovane. Žalovaný 2/ je osobou, u ktorej bolo poistené vozidlo žalovaného 1/ v čase vzniku dopravnej nehody. Už z Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24.10.2013 vo veci U./XX S. A. P. K. V. vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Keďže vnútroštátne právo umožňuje pozostalým rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Vnútroštátnym právom umožňujúcim pozostalým požadovať náhradu utrpenej ujmy je v danom prípade Občiansky zákonník (citovaný § 11 a nasl.). Podľa názoru súdu je absolútne logické, aby nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla bola považovaná za škodu podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. tak, ako ho súd cituje vyššie. Takáto náhrada spadá preto do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Účelom takéhoto poistenia je zmierniť dôsledky všetkých škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou, pričom najzávažnejším dôsledkom je spôsobenie smrti. Je preto možné konštatovať, že žalovaný 2/ je pasívne vecne legitímovaný, pretože podľa § 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení vzniklo žalobcom právo uplatniť svoj nárok i priamo proti poisťovateľovi zodpovednej osoby.

37. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že na strane žalobcov vznikla nemajetková ujma v dôsledku porušenia ich práva na súkromie a na rodinný život, došlo k zásahu do integrity žalobcov najmä tým, že im bola spôsobená smrťou matky a manželky psychická trauma.

38. Z výsluchu žalobcu 1/ jednoznačne vyplýva, že s manželkou žil v usporiadanom zväzku 45 rokov, spoločne vychovali dvoch synov, z ktorých jeden je plne samostatný a žije už dlhšiu dobu so svojou rodinou, zatiaľ čo druhý syn prakticky počas celého svojho života potreboval pomoc žalobcu 1/ i jeho manželky z dôvodu pretrvávajúcich zdravotných problémov (epilepsia, problémy s očami, duševná zaostalosť). Manželstvo žalobcu 1/ a jeho manželky bolo typickým príkladom bežne fungujúceho manželstva s rozdelenými úlohami – manželka doma vykonávala domáce práce (varila, prala), starala sa o žalovaného 3/, chodila s ním k lekárovi. Žalobca 1/ chodil s manželkou na nákupy, vozil manželku a syna k lekárovi, robil drobné opravy v domácnosti. Vozil rodinu na návštevu k synovi do Žiliny. Plnenie všetkých úloh po smrti manželky prebral žalobca 1/, ktorý konštatoval, že keby sa nestala táto nehoda, boli by spolu ďalej s manželkou nažívali v harmónii. Je zrejmé, a to i vzhľadom na dĺžku trvania manželstva žalobcu 1/ so zomretou, že intenzita ich vzájomných vzťahov bola silná. Manželstvo pretrvalo v láske a porozumení. Je zrejmé, že obaja manželia spoločne zo svojich financií zabezpečovali potreby rodiny, domácnosti. Úloha žalobcu 1/ po smrti manželky bola o to ťažšia, že musel zabezpečovať aj starostlivosť o žalobcu 3/, ktorý nie je plne samostatný a vyžaduje pozornosť. Je tak samozrejmé, že smrťou manželky stratil žalobca možnosť ďalšieho udržiavania vzťahov s manželkou, bol ochudobnený o túto možnosť a ide o nenávratný stav. Je zrejmé, že priznanie nemajetkovej ujmy je preto plne opodstatnené. Rodinné vzťahy medzi zosnulou manželkou a žalobcom 1/ boli dobré, blízke, existoval medzi nimi vzťah dôvery na báze dobrých citových vzťahov. Poskytnutie len morálnej satisfakcie spočívajúcej napríklad v odsúdení škodcu za spáchaný trestný čin sa v danom prípade preto nejaví ako dostatočné. K smrti manželky žalobcu 1/ došlo náhle, čo nesporne vyvolalo u žalobcu 1/ šok zo straty blízkej osoby. Tieto okolnosti boli zistené z výsluchu žalobcu 1/, ktorý manželku nemohol vzhľadom na svoje zdravotné poškodenie ani pochovať. Bolo preukázané, že manželský vzťah bol založený na vzájomnej náklonnosti, láske, spoločnom vedení rodinného života bez zásadných morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách. Spolužitie manželov pravdepodobne nebolo poznačené zásadnými konfliktami, či inými prekážkami, manželia trávili spolu všetok čas. I vzhľadom na vek žalobcu 1/ a jeho zosnulej manželky je zrejmé, že si boli oporou pri riešení bežných záležitostí týkajúcich sa starostlivosti o domácnosť, o ich zdravotný stav, vzájomne si pomáhali. Žalobca 1/ stratil v dôsledku nehody svojho partnera, s najväčšou pravdepodobnosťou svoju životnú lásku, oporu. V dôsledku smrti manželky zanikol tak manželský vzťah, ktorý dovtedy plnil všetky svoje spoločenské funkcie. Na základe všetkých týchto skutočností súd priznal žalobcovi 1/ nemajetkovú ujmu vo výške 25.000,-EUR v súlade so žalobou. Táto suma nenahradí žalobcovi jeho partnerku, je však akousi formou pomoci v situácii, v ktorej sa žalobca ocitol, keď ostal na všetko sám. Uvedené zásahy do práva na ochranu osobnosti neboli zohľadnené u žalobcu 1/ pri priznaní jeho vlastného nároku na bolestné či sťaženie spoločenského uplatnenia.

39. Žalobca 2/ bol synom zomrelej. Nežil so zosnulou už dlhšiu dobu v spoločnej domácnosti (zhruba 15 rokov). Žije s manželkou a svojimi dvoma deťmi (v súčasnosti štyri a šesťročný) v H.. Zosnulú matku navštevoval, prípadne ho navštevovala mama s otcom. Neboli na sebe finančne závislí, mama aj s otcom jeho deťom prispievali pri príležitosti ich sviatkov nejakým finančným obnosom. Mama bola podľa žalobcu 2/ takým koordinátorom rodiny, doma sa starala o domácnosť, s otcom chodievali na nákupy, ona s bratom k lekárovi. Podľa neho bola smrť mamy najväčšou stratou pre žalobcu 1/ a 3/. Sám s mamou telefonoval každé dva až tri dni, v prípade, ak išiel na služobnú cestu, rodičia mu pomáhali s deťmi. Je zrejmé, že v prípade žalobcu 2/ išlo predovšetkým o citovú stratu matky. Medzi ním a matkou neexistovali finančné prepojenia, je však zrejmé, že si svoju mamu vážil, táto mu v prípade potreby poskytovala pomoc s vnúčatami. Žalobca 2/ tak stratil v dôsledku smrti svojej mamy predovšetkým životnú oporu rodiča, ktorý mu v prípade potreby bol ochotný pomôcť. Vychádzajúc z týchto skutočností súd priznal žalobcovi 2/ nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,-EUR, ktorá sa javí ako primeraná charakteru vzájomných vzťahov žalobcu 2/ a jeho matky. V prípade žalobcu 2/ už neexistovala tak výrazná závislosť na zosnulej, do ktorej práv bolo zasiahnuté, ako tomu bolo v prípade jej manžela, či žalobcu 3/. Nemajetková ujma tak predstavuje skôr určitú formu náhrady za citovú stratu matky.

40. V prípade žalobcu 3/ je potrebné konštatovať, že vzhľadom na jeho zdravotné obmedzenia spočívajúce nielen vo fyzických ochoreniach, ale i v čiastočnej duševnej zaostalosti, bola zosnulá osobou, ktorá po viacerých stránkach riadila, organizovala život žalobcu 3/, zabezpečovala mu uspokojovanie jeho potrieb (nákupy, príprava jedla, zabezpečovanie hygieny, návštevy lekárov). I keď žalobca 3/ nebol úplne odkázaný na zosnulú, je zrejmé, že jeho život sa výrazne po smrti matky zmenil. Žalobca 3/ uviedol, že mama s ním chodila po lekároch, starala sa o neho už od detstva,

nič mu neodoprela, robila pre neho všetko, „čo sa dalo“. Domácnosť „vedela rozveseliť, život bol taký pestrý“. Po celý život s ňou žil. Činnosti, ktoré zosnulá pre žalobcu 3/ vykonávala sa v súčasnosti snaží zabezpečiť po všetkých stránkach jeho otec, žalobca 1/. Žalobca 3/ vzhľadom na svoj zdravotný stav pracoval vždy iba chvíľku, po smrti matky bol spätne žalobcovi 3/ priznaný invalidný dôchodok (od 26.02.2018). Je tak zrejmé, že jeho závislosť na zosnulej bola výrazná a pre žalobcu 3/ znamenala smrť matky výrazný zásah po stránke citovej, ale i finančnej, keďže matke odovzdával svoje peniaze a ona s nimi hospodárila v jeho záujme. Je tiež zrejmé, že ho spolu s manželom aj finančne podporovala vzhľadom na výšku jeho sociálnych dávok (60,-Eur) v minulosti. To, že v uvedenom čase ešte nemal invalidný dôchodok nie je rozhodujúce, a to vzhľadom na jeho spätné priznanie. Je tiež zrejmé, že i po priznaní invalidného dôchodku vzhľadom na jeho výšku (127,40 EUR) by finančné prepojenie žalobcu 3/ na matku bolo výrazné, keďže zo sumy dôchodku by nebol schopný v plnej výške uspokojovať svoje potreby a nebol by ani schopný si privyrobiť tak, aby ich v plnej výške mohol získať. Požadovaná suma nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu 3/ 20.000,-EUR je preto plne primeraná zohľadniac všetky horeuvedené kritériá pre jej priznanie.

41. K zaplateniu nemajetkovej ujmy boli zaviazaní obaja žalovaní, keďže obaja za tieto nároky zodpovedajú – žalovaný 1/ ako škodca, žalovaný 2/ ako poisťovateľ žalovaného 1/ z titulu povinného zmluvného poistenia, čo súd už odôvodnil vyššie v rozsudku.

42. B/ Náklady spojené s kúpou a inštaláciou náhrobného kameňa

43. Žalobca 1/ sa podanou žalobou domáha aj priznania majetkovej škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s kúpou a inštaláciou náhrobného kameňa na hrob jeho manželky vo výške 3.748,02 EUR s tým, že náklady na hrob manželky mu boli preplatené od žalovaného 2/ vo výške 663,88 EUR. Požaduje tak rozdiel medzi skutočne spôsobenou škodou 4.411,90 EUR a skutočne vyplatenou sumou 663,88 EUR.

44. V priebehu konania vzal žalobca svoju žalobu späť v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 2.205,95 EUR, čo je polovica nákladov na hrob a uplatňuje si iba zaplatenie sumy zvyšnej. Suma 2.205,95 EUR predstavuje polovicu nákladov na hrob.

45. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „C.s.p.“), žalobca môže vziať žalobu späť.

46. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

47. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

48. Keďže žalobca vzal žalobu späť v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 2.205,95 EUR titulom majetkovej škody, bolo v tejto časti konanie zastavené.

49. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

50. Podľa § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení. Náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

51. Podľa § 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, primerané náklady spojené s pohrebom sa určujú podľa pracovnoprávných predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania. Náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 eura.

52. Pokiaľ spôsobenie škody na zdraví viedlo k usmrteniu poškodeného, zákon upravuje aj náhradu primeraných nákladov spojených s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o sociálnom poistení. Za náklady spojené s pohrebom sa považujú najmä náklady účtované

pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu, náklady na spolopnienie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou, cintorínske poplatky, náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule, náklady na úpravu hrobu. Náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 EUR, čo je suma stanovená § 2 ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Keďže poškodený v prípade smrti už nemôže uplatniť nároky spojené s úhradou účelných nákladov spojených s pohrebom, tieto náklady sa uhradia tomu, kto ich vynaložil.

53. V danom prípade boli náklady na zriadenie pomníka už zaplatené zo strany žalovaného 2/ vo výške stanovenej Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Týmto nariadením sa priamo vykladajú ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom cieľom Nariadenia vlády bolo stanoviť sumy, ktoré majú byť vyplatené poškodenému v takýchto prípadoch. Treba uviesť, že suma nákladov na zriadenie pomníka je určená fixne a je konečná, preto súd nezistil dôvody, pre ktoré by mala byť priznaná v inej výške, ako stanovuje vykonávací predpis. Žalovaný 2/ poskytol žalobcovi 1/ plnenie za vyhotovenie pomníka v maximálnej výške, preto priznanie ďalších nákladov v danom prípade už neprichádza do úvahy. Na zdôraznenie takéhoto rozhodnutia súd poukazuje na skutočnosť, že Nariadenie vlády, ktorým sa vykonáva Občiansky zákonník napríklad upravuje okrem iného úroky z omeškania, ktoré sú rovnako fixné a nemôžu byť priznané v prípade nárokov podľa Občianskeho zákonníka v inej výške ako Nariadením určenej.

54. Vychádzajúc z uvedených skutočností bola žaloba žalobcu 1/ v časti, v ktorej sa žalobca 1/ domáhal zaplatenia celej sumy za pomník zamietnutá.

55. C/ Náhrada škody na vozidle

56. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

57. Podľa § 420a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou. Škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti, b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie, c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťažuje alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

58. Podľa § 442 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

59. Podľa § 2 písm. g, h, i, j, zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie, poisťovou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu, prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

60. Podľa § 4 ods. 1, 2, 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

61. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 3,81/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

62. V súvislosti s dopravnou nehodou, za ktorú zodpovedá žalovaný 1/, došlo k vzniku škody na vozidle žalobcu 1/. Túto žalovaný 2/ ustálil na sumu 1.049,28 EUR, ktorú aj žalobcovi 1/ ako majiteľovi vozidla poukázal (oznámenie o plnení mu zaslal 13.03.2019). Žalobca 1/ predložil k hodnote vozidla v čase vzniku škodovej udalosti vypracovaný Znalecký posudok č. XX/XXXX znalca F. D. I., z ktorého vyplýva, že hodnota vozidla bola ku dňu nehody, t.j. ku dňu 14.12.2018, vo výške 1.677,-EUR. Keďže medzi stranami vznikol spor v tejto otázke, bol aj v priebehu konania vypracovaný Znalecký posudok č. XX/XXXX znalkyňou F. T. K., ktorá všeobecnú hodnotu vozidla ustálila ku dňu vzniku nehody na sumu 1.677,-EUR, pričom sa podrobne vyjadrila aj k hodnoteniu škody na vozidle vykonanému žalovaným 2/. Poukázala na nesprávnosť výpočtu žalovaného 2/ s poukazom na nesprávne uvedenie počtu najazdených kilometrov, ktorý mal byť ustálený vzhľadom na dovtedajší priemerný počet kilometrov, na nesprávne porovnávanie s inými vozidlami, ktoré boli v tom čase na predaj, kde však bol počet kilometrov dvoj až trojnásobný.

63. Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania možno potom konštatovať, že ustálenie hodnoty vozidla ku dňu vzniku škody a následné stanovenie výplaty škody poškodenému žalobcovi 1/ nebolo zo strany žalovaného 2/ vykonané správne. V rámci likvidácie poistnej udalosti neboli pri stanovení hodnoty vozidla použité správne parametre, keď znalkyňa F. K. jednoznačne popísala, že počet najazdených kilometrov určený žalovaným 2/ nemohol byť reálny vzhľadom na počet kilometrov vykonávaný v predchádzajúcich obdobiach. Rovnako nebolo vozidlo správne porovnávané s inými vozidlami, ktoré boli v tom čase ponúkané na predaj, nakoľko hodnota uvedených vozidiel musela byť nižšia s ohľadom na dvoj až trojnásobný počet kilometrov. Súd tak akceptoval zhodné stanoviská oboch znalcov a hodnotu vozidla určil sumou 1.677,-EUR. Z tejto sumy bola už žalobcovi vyplatená suma 1.049,28 EUR zo strany žalovaného 1/ a suma 25,-EUR zo strany výkupcu vozidla za odovzdanie autovraku (výdavkový doklad ŽP EKO QELET a.s. č. XXXX-XXX-XXX-XXXXX). Celkovo tak bola žalobcovi 1/ priznaná škoda vo výške 602,72 EUR ako škoda reálna.

64. D/ Iná škoda – cestovné na vyšetrenia žalobcu 1/

65. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

66. Podľa § 442 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

67. Podľa § 2 písm. g, h, i, j, zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie, poistnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu, prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

68. Podľa § 4 ods. 1, 2, 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
d) ušlého zisku.

Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

69. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 3,81/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

70. Ďalším nárokom, ktorí si uplatnil žalobca 1/ boli náklady vynaložené na cestovanie zo H. P. E. a späť. Tieto nároky žalobca 1/ odôvodnil tým, že v deň dopravnej nehody bola spôsobená škoda na zdraví i jemu, keď musel byť hospitalizovaný vo N. B. E. na R. W. U.. Hospitalizácia trvala do 26.12.2018. Podľa vyjadrenia žalobcu 1/ bol po prepustení z nemocnice odkázaný na pomoc inej osoby, a preto býval počas rekonvalescencie u svojho syna D. B. v H., odkiaľ dochádzal na kontroly do E.. Celkovo si tak žalobca 1/ uplatňuje škodu spočívajúcu vo vynaložení nákladov na cestovanie za dni 26.12.2018, 02.01.2019 a 17.01.2019.

71. Podľa Prepúšťacej správy žalobcu 1/ z N. E. bol žalobca 1/ prepustený z hospitalizácie dňa 26.12.2018. Počas hospitalizácie bol operačne ošetrovaný v celkovej anestéze po dopravnej nehode zo dňa 14.12.2018. Počas hospitalizácie bola zistená sériová zlomenina rebier vpravo s poranením ilea s hemopertoneom. Žalobca 1/ bol po zákroku kompenzovaný, rana pri prepustení bola kľudná, brucho bolo voľne priehmatné. Bol v stabilizovanom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti s tým, že sa mal hlásiť do 3 dní u obvodného lekára, doma dodržiavať kľudový režim, užívať lieky, šetriacu stravu. Bola mu doporučená kontrola o týždeň.

72. Podľa lekárskej správy z traumatologického vyšetrenia zo dňa 02.01.2019 sa žalobca 1/ zúčastnil kontroly po úraze, ktorý utrpel 14.12.2018, bol mu odporúčaný šetriaci režim, ľahko stráviteľná strava, kontrola bola doporučená o dva týždne.

73. Podľa lekárskej správy z traumatologického vyšetrenia zo dňa 17.01.2019 sa žalobca 1/ zúčastnil kontroly po úraze, ktorý utrpel 14.12.2018, bolo mu odporúčané telesné šetrenie, dychová rehabilitácia, kontrola hrudníka o mesiac v spádovej chirurgickej ambulancii.

74. Z takto predložených dokladov je zrejmé, že následkom dopravnej nehody došlo aj k poškodeniu zdravia u žalobcu 1/, ktoré si vyžiadalo hospitalizáciu. Po prepustení z nemocnice bola žalobcovi 1/ doporučená opakovane kontrola, a to dňa 26.12.2018 o týždeň (kontrola sa uskutočnila 02.01.2019) a následne dňa 02.01.2019 o dva týždne (kontrola sa uskutočnila 17.01.2019). Žalobca 1/ vzhľadom na poškodenie zdravia po nehode a prepustení z nemocnice trávil čas u svojho syna, kde sa mal kto o neho a žalobcu 3/ postarať. Žalobca 2/ býva v H., odkiaľ žalobca 1/ absolvoval aj kontroly po prepustení z nemocnice. Je zrejmé, že kontroly mu ošetrojúcimi lekármi boli doporučené a žalobca sa doporučeniami spravoval. Z výpovede žalobcu 2/ vyplýva, že prakticky 2 mesiace po autohavárii býval u svojho syna, ktorý ho opatroval, nevie si predstaviť, ako by chodil na kontroly, ak nie autom. Rovnako z výpovede žalobcu 2/ vyplýva, že hneď po prepustení z nemocnice išiel bývať k nemu, bol u neho asi 2 až 3 mesiace. Ležal na gauči, bol v podstate nemohúci, moc sa nehýbal, pomáhal mu aj do sprchy. Do E. chodila na kontroly, neskôr už chodil na kontroly k svojej obvodnej lekárke. Do E. ho žalovaný 2/ vozil autom. Je tak zrejmé, že absolvovanie zdravotných kontrol bolo pre žalobcu 1/ nevyhnutnosťou, pričom vzhľadom na zdravotný stav bolo vhodné a účelné, aby na kontroly chodil motorovým vozidlom, čo je pohodlné a praktické. Pokiaľ si teda uplatnil voči žalovaným aj nárok na škodu spočívajúcu v zaplatení cestovných nákladov, ide o náklad, ktorý priamo súvisí s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a teda s náhradou škody na zdraví. Súd tak priznal žalobcovi 1/ náhradu škody, a to vo výške:

-20,18 EUR za deň 26.12.2018 za cestu E. – H., t.j. 83 km, pri spotrebe 5 litrov na 100 km a cene PHM 1,202 EUR, spolu za PHM 4,99 EUR + paušálnu náhradu vo výške 0,183 EUR za jeden kilometer (spolu 15,19 EUR)

-40,14 EUR za deň 02.01.2019 za cestu H. - E. – H., t.j. 166 km, pri spotrebe 5 litrov na 100 km a cene PHM 1,176 EUR, spolu za PHM 9,76 EUR + paušálnu náhradu vo výške 0,183 EUR za jeden kilometer (spolu 30,38 EUR)

-40,30 EUR za deň 17.01.2019 za cestu H. - E. – H., t.j. 166 km, pri spotrebe 5 litrov na 100 km a cene PHM 1,195 EUR, spolu za PHM 9,92 EUR + paušálnu náhradu vo výške 0,183 EUR za jeden kilometer (spolu 40,3 EUR).

Spolu bola náhrada škody za cestovné priznaná vo výške 100,62 EUR. Za uvedenú škodu zodpovedá škodca žalovaný 1/ a z titulu uzatvorenej poisťnej zmluvy vychádzajúc z § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. žalovaný 2/.

75. Na základe horeuvedených skutočností tak súd priznal žalobcovi 1/ sumu 25.000,-EUR z titulu nemajetkovej ujmy, sumu 602,72 EUR z titulu škody na vozidle a sumu 100,62 EUR z titulu škody spôsobenej nákladmi na cestovné po dopravnej nehode. V časti, v ktorej sa domáhal zaplataenia nákladov na pomník a v časti presahujúcej sumu 100,62 EUR, ktorá bola priznaná ako škoda spôsobená cestovaním na vyšetrenie bola žaloba zamietnutá.

76. Žalobcovi 2/ bola priznaná suma 7.000,-EUR z titulu nemajetkovej ujmy. V časti, v ktorej sa domáhal zaplataenia sumy prevyšujúcej sumu 7.000,-EUR (vo výške ďalších 3.000,-EUR) bola žaloba zamietnutá.

77. Žalobcovi 3/ bola priznaná suma 20.000,-EUR z titulu nemajetkovej ujmy.

78. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

79. V časti, v ktorej bola žaloba vzatá späť by nárok na náhradu trov konania patril žalovaným 1/ a 2/, nakoľko k späťvzatiu došlo z dôvodov, za ktoré zodpovedá žalobca 1/, a to vychádzajúc z § 256 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Vo zvyšnej časti bol žalobca 1/ v konaní úspešný. Možno preto konštatovať, že jeho úspech vo veci je v rozsahu 87% (žalovaná suma 29.467,06 EUR, priznaná suma 25.703,34 EUR) a úspech žalovaných 1/ a 2/ je v rozsahu 13%. Súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 74%.

80. Žalobcovi 2/ súd priznal plný nárok na náhradu trov konania. Priznanie nároku vo výške 7.000,-EUR namiesto požadovaných 10.000,-EUR je vecou voľnej úvahy súdu. V konaní žalobca 2/ preukázal, že žaloba bola podaná dôvodne, nárok mu patrí, iba posúdenie výšky nároku bolo závislé od rôznych kritérií, ktoré v konaní posúdil až súd. Preto je spravodlivé, aby trovy konania boli žalobcovi 2/ priznané v plnej výške.

81. Žalobca 3/ bol v konaní plne úspešný, preto mu patrí nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

82. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na tunajšom súde. Odvolanie spolu s prílohami je potrebné podať v toľkých vyhotoveniach, aby jedno vyhotovenie zostalo na súde a ďalšie vyhotovenia mohli byť doručené ostatným stranám sporu (päťkrát).

V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (uviesť spisovú značku) čo sa odvolaním sleduje. Odvolanie musí byť podpísané.

V odvolaní sa tiež uvedie, proti ktorému rozhodnutiu súdu odvolanie smeruje (uviesť dátum jeho vydania a číslo konania uvedené na prvej strane rozhodnutia v pravom hornom rohu), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh - zmeny rozhodnutia, zrušenia rozhodnutia).

V prípade nesplnenia povinnosti uloženej rozsudkom, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitných právnych predpisov.